

Na podlagi 71. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 36/04 – uradno prečiščeno besedilo) je Socialna zbornica Slovenije na seji skupščine dne 8. 6. 2004 sprejela

PRAVILNIK o strokovnem izpitu na področju socialnega varstva

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom Socialna zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) določa pogoje in način opravljanja strokovnega izpita na področju socialnega varstva ter pogoje in način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za opravljanje tega izpita, določa sestavo in način oblikovanja izpitnih komisij, postopek prijave na izpit in potek izpita, izpitni red, določa način vodenja evidence o strokovnih izpitih ter druga vprašanja v zvezi z opravljanjem strokovnega izpita na področju socialnega varstva.

2. člen

V pravilniku uporabljeni izraz strokovni delavec, delavec, kandidat, član komisije in drugi izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

3. člen

Strokovni izpit na področju socialnega varstva smejo opraviti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje po drugem, tretjem in četrtem odstavku 69. člena Zakona o socialnem varstvu.

Strokovni izpit na področju socialnega varstva lahko opravljajo tudi kandidati, ki ga morajo opraviti, da bi s tem izpolnili pogoje po 56. členu Zakona o socialnem varstvu.

4. člen

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje iz 3. člena tega pravilnika in so v celoti opravili strokovni izpit na drugem primerljivem področju, lahko pristopijo k dopolnilnemu strokovnemu izpitu na področju socialnega varstva.

Za primerljiva se štejejo opravljeni strokovni izpiti s področij zaposlovanja, zdravstva, šolstva, državne uprave in pravosodja.

Šteje se, da je kandidat opravil strokovni izpit s področja socialnega varstva, če je uspešno opravil dopolnilni strokovni izpit.

II. STROKOVNI IZPIT

5. člen

Strokovni izpit na področju socialnega varstva se začne s pristopom k strokovnemu izpitu. Pri tem se smotrno upošteva opravljanje strokovnega izpita kot prvega tovrstnega izpita in upošteva že opravljene strokovne izpite na drugih področjih.

Program strokovnega izpita

6. člen

Strokovni izpit je sestavljen iz treh delov, in sicer iz splošnega in posebnega dela ter iz izbirnega dela. Posamezni deli strokovnega izpita so opredeljeni v programu strokovnega izpita.

Vsebine izbirnega dela so določene v katalogu. Katalog vsebin strokovna služba zbornice letno dopolni in uskladi. Sestavni del Kataloga vsebin so vsebine Kataloga storitev in javnih pooblastil na področju socialnega varstva.

7. člen

Splošni in posebni del strokovnega izpita sta enotna za vse kandidate, izbirni del pa je prilagojen izobrazbi, izkušnjam in znanju, za katerega so se kandidati usposabljali med delom, v okviru pripravništva ali usposabljanja oziroma so vsebino izbrali za izbirni del.

8. člen

Program splošnega dela strokovnega izpita obsega:

- ustavno ureditev države,
- sistem zakonodajne, izvršilne in sodne funkcije oblasti ter razmerja med njimi,
- organizacijo in funkcijo lokalne samouprave,
- organizacijo javnih služb,
- ureditev institucij Evropske unije in njenega pravnega sistema,
- varovanje osebnih podatkov.

9. člen

Program posebnega dela strokovnega izpita obsega:

- osnove pravne ureditve socialne varnosti,
- mednarodne dokumente za področje socialnega varstva,
- sistem in organizacijo socialnega varstva ter pravice iz naslova socialnega varstva,
- pravno ureditev zakonske zveze in družinskih razmerij,
- invalidsko varstvo in institucionalno varstvo otrok s posebnimi potrebami,
- kazensko procesno in materialno pravo ter izvrševanje kazenskih sankcij,
- nepravdno procesno pravo,
- varstvo otrok,
- vloga nevladnih organizacij na področju socialnega varstva,
- strateške dokumente socialnega varstva,
- varstvo odraslih,
- socialna preventiva.

Sestavni del posebnega dela strokovnega izpita so vsebine iz Kataloga storitev in javnih pooblastil na področju socialnega varstva.

10. člen

Program izbirnega dela strokovnega izpita obsega naslednje vsebine:

- a) Materialna ogroženost:
 - nezaposlenost
 - socialna izključenost in strategije zmanjševanja socialne izključenosti
 - revščina in brezdomstvo

- b) Partnerski odnosi:
 - zakonska zveza
 - partnerstvo
 - druge oblike skupnosti

- c) Varstvo otrok:
 - programi za mlade
 - vedenjske težave
 - nasilje nad otroki
 - družina in starševstvo

- č) Družinska razmerja:
 - rejništvo
 - posvojitve
 - skrbništvo

- d) Socialna oskrba:
 - ciljne skupine uporabnikov
 - oskrba v instituciji – domovih
 - oskrba na domu

- e) Socialno vključevanje:
 - programi za neodvisno življenje oseb s posebnimi potrebami
 - vključevanje oseb po prestani zaporni kazni
 - vključevanje oseb po drugi obliki obravnave

- f) Duševno zdravje:
 - zasvojenosti in omame
 - težave v duševnem zdravju
 - odklonsko vedenje

- g) Področje nediskriminacije:
 - uporabnik kot subjekt
 - standardi dobre prakse na področju nediskriminacije

11. člen

Vsebino izbirnega dela izbere kandidat ob prijavi izmed vsebin navedenih v prejšnjem členu.

Izbrana vsebina je sestavni del pisnega in ustnega dela strokovnega izpita.

12. člen

Strokovna služba zbornice vodi seznam strokovne literature in predpisov, ki se nanašajo na vsebine programa strokovnega izpita.

Oblikovanje izpitnih komisij

13. člen

Člani izpitnih komisij za izvajanje strokovnih izpitov so izbrani na podlagi javnega povabila k sodelovanju, ki ga zbornica prvič objavi ob uveljavitvi tega pravilnika.

Komisija za volitve in imenovanje predlaga listo članov komisij v potrditev strokovnemu svetu zbornice, potrjen predlog liste pa potrdi Upravni odbor zbornice.

Generalni sekretar zbornice z liste članov komisij imenuje tričlansko komisijo kandidatu, ki pristopi k strokovnemu izpitu.

14. člen

Pogoji za imenovanje članov izpitnih komisij:

- visokošolska ali univerzitetna izobrazba,
- opravljen strokovni izpit na področju socialnega varstva za strokovne delavce,
- 10 let delovnih izkušenj na področju socialnega varstva,
- reference s področja izobraževanja, usposabljanja in ugotavljanja znanj ter spretnosti,
- strokovni naziv na področju socialnega varstva.

Za člane izpitnih komisij za pravno področje so možne izjeme pri izpolnjevanju vseh pogojev. Vloge teh kandidatov za izpitne komisije morajo biti posebej utemeljene.

Strokovni svet zbornice sklepa o kandidatih za člane izpitnih komisij, ki ne izpolnjujejo katerega od pogojev z večino glasov.

15. člen

Strokovni svet zbornice sklepa o kandidatih za člane izpitnih komisij z večino glasov.

Člani izpitnih komisij so imenovani za 4 leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

Če člani komisije ne opravljajo svoje naloge kakovostno in v skladu s strokovnimi izhodišči ter če pri delu ne upoštevajo tega pravilnika, se črtajo z liste članov izpitnih komisij. O črtanju članov izpitnih komisij odloči Strokovni svet na podlagi utemeljenih pritožb na delo članov ali predsednikov izpitnih komisij.

16. člen

Izpitno komisijo sestavljajo predsednik in dva člana.

Predsednik in člana izpitne komisije morajo imeti enako ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe kakor kandidat. En član izpitne komisije mora imeti isto vrsto izobrazbe kakor kandidat.

17. člen

Predsednika izpitne komisije določi generalni sekretar Socialne zbornice Slovenije na podlagi strokovnih priporočil.

Predsednik komisije zagotavlja nemoteno delo komisije, natančneje določi področja izpraševanja in odgovarja za delo komisije.

18. člen

Predsednik in član komisije, kateri izve za upravičen razlog, zaradi katerega ne more opraviti svoje dolžnosti izpraševalca, mora o tem takoj obvestiti strokovno službo zbornice.

Če oseba brez opravičenega razloga ne javi svoje odsotnosti oziroma ne opravi svoje dolžnosti izpitni komisiji najmanj trikrat v enem letu se o tem sestavi uradni zaznamek.

V primeru kršitve iz prejšnjega odstavka tega člena, se član ali predsednik komisije razreši svojih dolžnosti v izpitni komisiji.

19. člen

Delo komisij spremlja in evalvira strokovna služba zbornice, ki lahko predlaga spremembe izvajanja strokovnega izpita ali dela komisij.

Program usposabljanja in izpopolnjevanja za komisijo pripravlja strokovna služba.

Organizacija strokovnega izpita

20. člen

Zbornica skrbi za:

- nemoten potek strokovnega izpita,
- uporabo enotnih kriterijev ocenjevanja na izpitih,
- spremljanje dela in usklajevanje dela izpitnih komisij,
- pripravo letnega razporeda terminov za opravljanje strokovnega izpita,
- zagotavljanje materialnih pogojev za delo izpitnih komisij,
- opravljanje strokovnega in administrativnega dela za izpitne komisije.

Opravljanje nadzorstva

21. člen

Nadzorstvo nad opravljanjem izpitov, imenovanjem izpitnih komisij in njihovim delovanjem ter nad vzpostavitvijo in vodenjem evidenc o izpitih opravlja Strokovni svet zbornice.

Strokovni svet zbornice obravnava poročila o izvedbi izpitov enkrat letno in sicer najpozneje do konca februarja za obdobje preteklega leta.

Prijava k strokovnemu izpitu

22. člen

Kandidat, ki želi opravljati strokovni izpit, posreduje prijavo na prijavnih obrazcih, ki so priloga 1 tega pravilnika na sedež zbornice vsaj 30 dni pred razpisanim izpitnim rokom.

23. člen

V prijavi za opravljanje strokovnega izpita mora biti navedeno na katerem področju se je kandidat usposabljal ter s katerega izbirnega področja iz 11. člena tega pravilnika bo opravljal strokovni izpit.

Prijavi za opravljanje strokovnega izpita mora biti priloženo dokazilo o strokovni izobrazbi ter dokumentacija o usposabljanju pripravnika po Pravilniku o pripravništvu oziroma druga ustrezna dokumentacija, ki dokazuje, da se je kandidat usposobil za strokovno delo na področju socialnega varstva.

Če je kandidat, ki želi opravljati strokovni izpit že opravil strokovni izpit v skladu z drugimi predpisi, mora predložiti dokazila o opravljenem izpitu in vlogo za opravljanje dopolnilnega strokovnega izpita.

24. člen

Strokovna služba zbornice ugotovi ali kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje strokovnega izpita in o tem pripravi zapisnik ter kandidatu pošlje obvestilo. Če kandidat izpolnjuje predvidene pogoje za strokovni izpit, obvesti kandidata o datumu strokovnega izpita najmanj petnajst dni pred dnevom, ki je predviden za strokovni izpit.

Če so dokazila nepopolna, mora zbornica najpozneje v 15 dneh po prejemu kandidatove prijave zahtevati dopolnila in kandidat jo mora dopolniti v 8 dneh. Če kandidat v tem roku prijave ni dopolnil se šteje, da je od prijave odstopil, o čemer mora strokovna služba izdati ugotovitveno odločbo.

V primeru, da strokovna služba ugotovi, da kandidat po predvidenih pogojih strokovnemu izpitu ne more pristopiti, ga o tem obvesti z ugotovitveno odločbo. Če se kandidat s tem ne strinja, vlogo obravnava komisija, sestavljena iz treh predsednikov izpitnih komisij. Če se kandidat z mnenjem komisije ne strinja, posreduje pritožbo na Strokovni svet zbornice.

Dopolnilni strokovni izpit

25. člen

Za dopolnilni strokovni izpit se smiselno uporabljajo določila tega pravilnika o strokovnem izpitu na področju socialnega varstva, kolikor ni s tem pravilnikom drugače določeno.

26. člen

Kandidat za opravljanje dopolnilnega strokovnega izpita s področja socialnega varstva mora o že opravljenem strokovnem izpitu s primerljivega področja k vlogi iz tretjega odstavka 22. člena tega pravilnika predložiti dokazila o vsebini opravljenega izpita s primerljivega področja in vlogo za določitev obsega strokovnega izpita s področja socialnega varstva vsaj 15 dni pred prijavo na strokovni izpit na področju socialnega varstva.

Šteje se, da je kandidatova prošnja za opravljanje dopolnilnega strokovnega izpita s področja socialnega varstva utemeljena, če k prošnji priloži originalno potrdilo ali notarsko overjeno kopijo potrdila o opravljenem strokovnem izpitu s primerljivega področja.

27. člen

Kandidatom za opravljanje dopolnilnega strokovnega izpita se že opravljen strokovni izpit na primerljivem področju ustrezno upošteva pri splošnem delu strokovnega izpita s področja socialnega varstva.

Opravljanje strokovnega izpita

28. člen

Kandidat pristopi k opravljanju strokovnega izpita na podlagi popolne vloge in plačila stroška strokovnega izpita.

Strokovni izpit kandidat opravlja pisno in ustno, praviloma na sedežu zbornice. Pogoj za pristop k ustnemu delu izpita je plačan strošek strokovnega izpita.

Pred pristopom k pisnemu delu strokovnega izpita strokovna služba ugotovi istovetnost kandidata na podlagi dokumenta s fotografijo.

29. člen

Strokovni izpit opravlja kandidat dva dni. Pisni del se izvaja pod nadzorom strokovne službe zbornice in traja do tri ure. Ustni del se izvaja pred tričlansko komisijo in traja do ene ure.

30. člen

Splošni in posebni del strokovnega izpita kandidat opravlja ustno, izbirni del strokovnega izpita pa pisno in ustno.

Pisni del strokovnega izpita

31. člen

Kandidat najprej opravi pisni del strokovnega izpita, ki obsega izdelavo naloge s področja, ki ga je kandidat navedel v prijavi za opravljanje strokovnega izpita izmed vsebin izbirnega dela strokovnega izpita.

Nalogo za pisni del strokovnega izpita določi predsednik strokovne komisije, naloga pa se mora nanašati na področje, ki ga je kandidat navedel v prijavi.

32. člen

Pred začetkom pisnega dela strokovnega izpita strokovna služba zbornice ugotovi prisotnost prijavljenih kandidatov, jim izroči naloge ter pojasni navodila in navede pripomočke, ki jih lahko uporabljajo.

33. člen

V primeru, da se kandidat pri pisanju naloge ne ravna po navodilih, ga strokovni delavec strokovne službe zbornice, ki spremlja pisni izpit, opomni. Če kandidat opomina ne upošteva, ga strokovni delavec zapiše, izpitna komisija pa odloči ali sme kandidat glede na zabeležene opomine nadaljevati z opravljanjem strokovnega izpita. Če izpitna komisija odloči, da kandidat ne sme nadaljevati izpita, se šteje, da izpita ni opravil.

34. člen

Uspeh kandidata pri pisnem delu strokovnega izpita se oceni z "uspešno" ali "neuspešno". Končno oceno oblikujejo člani izpitne komisije.

Ustni del strokovnega izpita

35. člen

Drugi dan strokovnega izpita se izvaja ustni del. Kandidat lahko pristopi k ustnemu delu tudi, če je pisni del opravil neuspešno.

36. člen

Ustno izpraševanje temelji na splošnih vsebinah, ki so enake za vse kandidate in izbirnih vsebinah s področja kandidatovega dela in traja toliko, kolikor je potrebno za preverjanje znanja vendar največ 60 minut.

37. člen

Komisija mora za ustni del izpita pripraviti tri vprašanja iz splošnih vsebin, tri vprašanja iz posebnega dela in tri vprašanja iz izbirnih vsebin. Kandidat zagovarja tudi pisni del strokovnega izpita. Vprašanja morajo biti oblikovana tako, da je z odgovori nanje mogoče oceniti kandidatovo poznavanje celotnega področja. Komisija lahko zastavlja podvprašanja.

Strukturirana vprašanja se v zapisnik vpišejo pred začetkom ustnega izpita, podvprašanja pa ob zaključevanju.

38. člen

Uspeh kandidata na ustnem delu strokovnega izpita ocenjuje komisija za vsako področje posebej: splošni del, posebni del in izbirni del z ocenami »uspešno« ali »neuspešno«.

Na podlagi ocen »uspešno« iz vseh področij komisija določi skupno oceno »opravil« ali »ni opravil«.

Izid izpita razglasi predsednik izpitne komisije po končanem celotnem izpitu in kandidatu izda obvestilo. O uspešnosti kandidata komisija oblikuje mnenje in oceni njegovo znanje za delo na področju socialnega varstva z »opravil« ali »ni opravil«, o čemer obvesti kandidata.

39. člen

O poteku strokovnega izpita predsednik komisije sestavi zapisnik, ki je priloga 2 pravilnika in ga podpišejo predsednik in člana izpitne komisije.

Ponavljanje strokovnega izpita

40. člen

Kandidat, ki je bil neuspešen samo na enem izmed področij pisnega, splošnega, posebnega ali izbirnega dela ponavlja izpit samo s področja, kjer je bil neuspešen, in sicer v roku, ki ga določi izpitna komisija, vendar ne prej kot po preteku enega meseca. Kandidat lahko ponavlja izpit s posameznega področja le enkrat. Če drugič ne opravi uspešno izpita s tega področja, mora ponovno opravljati celoten strokovni izpit.

41. člen

Če kandidat ne pristopi k strokovnemu izpitu v določenem roku iz neopravičljivih razlogov, mora ob ponovnem pristopu strošek strokovnega izpita plačati v celoti.

V primeru upravičenih razlogov, da kandidat ni pristopil k strokovnemu izpitu, plačilo velja za obdobje šestih mesecev. O upravičenih razlogih odloča generalni sekretar zbornice.

Če kandidat ni uspešno opravil enega od področij strokovnega izpita in ponovno pristopi v roku šestih mesecev, plača 50% cene strokovnega izpita, po šestih mesecih plača celotni strošek.

42. člen

Če kandidat tudi drugič ne opravi strokovnega izpita, ga ne more ponovno opravljati pred pretekom šestih mesecev. Za ponovni pristop k izpitu plača celoten strošek.

Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu

43. člen

V primeru, da je kandidat strokovni izpit opravil, zbornica izda potrdilo, s katerega so razvidni osebni podatki kandidata in izobrazba. Potrdilo podpiše predsednik komisije in predsednik zbornice.

Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu se kandidatu izda najkasneje v 8 dneh od dneva, ko je izpit opravil.

Obrazec potrdila je priloga 3A tega pravilnika.

Za kandidate, ki so opravili strokovni izpit na podlagi 56. člena Zakona o socialnem varstvu se izda posebno potrdilo na katerem je izkazan namen potrdila (priloga 3 B).

Možnost pritožbe

44. člen

Kandidat ima možnost pritožbe na delo komisije v 8 dneh od opravljanja strokovnega izpita, ki jo naslovi na generalnega sekretarja zbornice. Tričlanska komisija odgovarja na pritožbe in o tem obvesti kandidata, v nasprotnem primeru se kandidat pritoži neposredno na Strokovni svet zbornice.

Evidenca o strokovnih izpilih

45. člen

Strokovna služba zbornice vodi evidenco kandidatov z opravljenim strokovnim izpitom s podatki, vpisanimi na izdanem potrdilu.

Dokumentacija je trajne vrednosti.

46. člen

Zbornica za vsakega kandidata vodi zbirno mapo, ki vsebuje kandidatovo prijavo k strokovnemu izpitu, nalogo, zapisnik strokovne službe o popolnosti vloge, obvestilo o dnevu opravljanja strokovnega izpita, zapisnik komisije o poteku izpita, obvestilo o opravljenem ali neopravljenem strokovnem izpitu in potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu.

Stroški strokovnega izpita

47. člen

Upravni odbor zbornice sprejme metodologijo obračuna stroškov ter določi ceno strokovnega izpita, dopolnilnega strokovnega izpita in ponavljanja strokovnega izpita, ki jo plača kandidat oziroma njegov delodajalec na podlagi izstavljenega računa pred pristopom k ustnemu delu strokovnega izpita.

Upravni odbor določi višino plačila članov izpitnih komisij.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

S strokovnim izpitom po določbah tega pravilnika so izenačeni strokovni izpiti na področju socialnega varstva, opravljeni po doslej veljavnih predpisih.

Vsi, ki so vložili prijavo za strokovni izpit pred sprejemom tega pravilnika, ali morajo del strokovnega izpita ponoviti, lahko v 6 mesecih po sprejemu tega pravilnika končajo strokovni izpit po starem pravilniku.

49. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, se prenehajo uporabljati tiste določbe Pravilnika o pripravništvu in strokovnem izpitu za delo na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 64/95 in 61/98), ki se nanašajo na pogoje in način opravljanja strokovnega izpita na področju socialnega varstva ter organiziranje in izvajanje preverjanja znanja za opravljanje tega izpita, na sestavo in način oblikovanja izpitnih komisij, postopek prijave na izpit in potek izpita, izpitni red, način vodenja evidence o strokovnih izpitih ter druga vprašanja v zvezi z opravljanjem strokovnega izpita na področju socialnega varstva.

50. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predsednica
Socialne zbornice Slovenije
Zmaga Prošt, univ. dipl. psih. I. r.

[Priloga 1: Obrazec SZS-S1/1-2004](#)

[Priloga 2: Obrazec SZS-S1/2-2004](#)

[Priloga 3-A: Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu](#)

[Priloga 3-B: Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za strokovne delavce](#)